

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 215/21
12.5.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, Светлане Павић и др Драгице Попеску, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., сада са боравиштем у ..., ул.... број, ЈМБГ..., чији је пуномоћник Зорица Вуковић Васић, адвокат из Свилајнца, против туженог ББ из ..., ЈМБГ..., по тужби ради развода брака, поверавања заједничког малолетног детета, уређења начина одржавања и издржавања, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Великој Плани П2 200/20 од 23.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 12.5.2021.године, донео је:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Великој Плани П2 број 200/20 од 23.12.2020.године у ставу трећем изреке којим је обавезан тужени да на име доприноса за издржавање малолетне ћерке ВВ плаћа износ од по 6.000,00 динара месечно на руке мајке, АА из ... ул.... број ..., као њеног законског заступника и то почев од 16.07.2020.године као дана подношења тужбе, па убудуће.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Великој Плани П2 број 200/20 од 23.12.2020.године у преосталом делу става трећег изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован захтев тужиле да се обавезе тужени да допринос за издржавање малолетне ћерке ВВ у износу од по 6.000,00 динара месечно плаћа почев од септембра 2019.године па до 15.7.2020.године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Основног суда у Великој Плани П2 број 200/20 од 23.12.2020.године, тако да свака странка сноси своје трошкове поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани П2 број 200/20 од 23.12.2020.године, ставом првим изреке у смислу члана 41 Породичног закона разведен је брак између АА из ..., ЈМБГ ..., рођене ..., рођенегодине у ..., од оца ... и мајке.. и ББ из ..., ЈМБГ ..., рођеног ...године у ... од оца ... и мајке ..., који је закључен данагодине у ... и заведен у МКВ који се води за матично подручје ... под текућим бројем ... загодину. Ставом другим изреке одлучено је да се заједничко малолетно дете странака ВВ, рођена ..., ЈМБГ поверава на самостално вршење родитељског права мајци, АА из ... сада са боравиштем у ... и као место пребивалишта малолетног детета одређује се место пребивалишта мајке као законског заступника. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да на име доприноса за издржавање малолетне ћерке плаћа износ од по 6.000,00 динара месечно, почев од септембра 2019.године и то на руке мајке као законског заступника. Ставом четвртим изреке уређен је модел контактирања оца са ћерком малолетним дететом и то на тај начин што ће отац детета ББ или отац, односно брат туженог ББ, ГГ или ДД преузимати малолетну ВВ сваке друге суботе наизменично из породичне куће мајке у ..., где тренутно борави и то у 9,00 часова и враћати је у 18 часова истог дана, с тим што ће се контакт ББ као оца са малолетном ћерком одвијати искључиво у присуству других чланова његове породице, све под претњом принудног извршења. Ставом петим изреке обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова спора исплати износ од 62.250,00 динара, у року од 15 дана.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу побијајући пресуду у ставу трећем и петом изреке из свих законом прописаних разлога.

Тужиља је дала одговор на жалбу.

Апелациони суд у Београду је испитао првостепену пресуду у побијајућем делу у границама законских овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" број 72/11 са свим изменама и допунама) и оценио да је жалба туженог делимично основана.

Побијана пресуда како у њеном потврђујућем, тако и преиначујућем делу није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из одредбе члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које повреде овај суд као другостепени пази по службеној дужности, нити другим повредама поступка које би биле битне. Изрека пресуде је јасна и разумљива, не противречи себи ни разлозима датим у њој, у пресуди је наведено довољно разлога о свим битним чињеницама, па се њена законитост и правилност могу испитати, због чега се неосновано жалбом туженог указује да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из тачке 12 наведене законске одредбе.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак дана ...године, а пре закључења брака су добили заједничко дете, малолетну ћерку ВВ која је рођена ...године. Брачни односи између парничних странака су поремећени до те мере да је брачна заједница фактички престала септембра месецагодине, када је тужиља са малолетном ВВ напустила породично домаћинство туженог и преселила се код

својих родитеља у Тужиља је запослена на ... пумпи у ... и остварује месечне приходе од 28.000,00 динара. Тужени је запослен као месар са завршеном средњом школом и остварује месечна примања од око 35.000,00 динара, међутим, како се тренутно лечи од алкохолизма и налази се на боловању, он остварује месечну накнаду од по 28.000,00 динара. Центар за социјални рад је био мишљења да се малолетна ВВ повери мајци на самостално вршење родитељског права, а да се начин контактирања може одвијати искључиво у присуству других чланова породице ББ на начин како је то наведено у ставу четвртом изреке ове пресуде, а након окончања лечења оца детета и достављања извештаја лекара специјалисте о здравственом стању ББ може се разматрати проширење модела одржавања личних односа између туженог и малолетне ВВ.

Одлучујући о висини доприноса туженог у издржавању малолетне ћерке првостепени суд је, а имајући у виду да је тужиља тужбом предложила да се тужени обавезе да доприноси минималним износом издржавања јер се налази на лечењу и да прима минимални месечни износ од 28.000,00 динара прихватио тужбени захтев тужиље и истог обавезао на плаћање износа од 6.000,00 динара месечно и одлучио као у ставу трећем изреке у смислу члана 160 и члана 162 Породичног закона.

Оцењујући наводе жалбе туженог у погледу одлуке из става трећег изреке Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку везано за висину доприноса туженог у издржавању малолетне ћерке јасне и довољне разлоге, које у свему као правилне прихвата и овај суд.

Наиме, одредбом члана 73, 154 став 1 и члана 160 Породичног закона, прописано је да малолетно дете има право на издржавање од родитеља који имају права и дужности да издржавају дете под условима одређеним тим законом. Издржавање чији су критеријуми и одређивање прописани законом се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Потреба повериоца издржавања зависи од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивање издржавања, а ако је поверилац издржавања дете, онда висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ као дужник издржавања. Приликом оцењивања могућности лица које је дужно да даје издржавање суд ће у смислу наведених законских одредби узети у обзир све његове приходе и стварну могућност да стиче зараду, сопствене потребе, законске обавезе издржавања и друге околности од значаја за одређивање издржавања. Родитељ је дужан да на сваки могући начин обезбеди довољна средства за егзистенцијалне потребе своје деце, при чему се мора узети у обзир да ли је у радном односу, као и његове стварне могућности да радом на својој имовини или код других лица оствари зараду не само ради задовољења својих потреба него и потреба издржаног лица. Минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за храњеника, односно за лица на породичном смештају периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту у складу са законом. Минимална сума издржавања је оријентационо мерило за утврђивање укупног износа за задовољење месечних потреба издржаног лица, а не основица у односу на коју се одређује висина обавезе даваоца издржавања, јер се издржавање одређује превасходно према потребама повериоца и могућностима

дужника издржавања, при чему се води рачуна и о минималној суми издржавања.

Имајући у виду наведено, узраст малолетне ћерке парничних страна (рођена ... године), околност да је тужиља запослена и да остварује месечне приходе од око 28.000,00 динара, да се након напуштања породичног домаћинства преселила код својих родитеља, да је тужени радно способан и запослен као месар са завршеном средњом школом, те да остварује месечна примања од око 35.000,00 динара, али да је више пута лечен од алкохолизма и да се тренутно налази на лечењу, због чега прима месечну накнаду у износу од 28.000,00 динара, то је и по налажењу овог суда правилно првостепени суд обавезао туженог да у издржавању свог малолетног детета доприноси износом од само 6.000,00 динара месечно.

Дакле, имајући у виду да је тужени управо због тренутне животне ситуације у којој се налази обавезан да доприноси издржавању малолетне ћерке износом од 6.000,00 динара месечно, који је знатно испод минималне суме издржавања, с обзиром да је наведена сума издржавања у време пресуђења у децембру 2020.године износила 27.046,00 динара, то се жалбеним наводима туженог не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде у погледу утврђене висине доприноса за издржавање малолетног детета.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је на основу одредбе члана 390 ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Међутим, везано за одлуку у преиначујућем делу, по налажењу овог суда првостепени суд је погрешно применио материјално право када је обавезао туженог да месечни допринос за издржавање малолетне ћерке у износу од 6.000,00 динара плаћа почев од септембра 2019. године.

Наиме, према стању у списима произлази да је тужба у овој правној ствари поднета 16.07.2020.године, а ради развода брака, поверавања малолетног детета, уређења начина одржавања личних односа између родитеља који не врши родитељско право и малолетног детета и ради издржавања. Побијаном пресудом од 23.12.2020.године малолетна ћерка парничних странака поверена је мајци на самостално вршење родитељског права, због чега по налажењу овог суда обавеза другог родитеља на плаћање доприноса за издржавање малолетног детета настаје од дана постављеног захтева за издржавање у току парнице, који је у овом предмету истакнут 16.07.2020. године, због чега је тужени од тог датума у обавези да плаћа доприносе на име законског издржавања за малолетну ћерку. При томе, на рок од када тече ова обавеза по налажењу Апелационог суда је без значаја моменат напуштања брачне заједнице тужиље.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је у смислу одредбе члана 394 тач. 4 ЗПП, преиначио првостепену пресуду у том делу става трећег изреке и обавезао туженог да досуђени износ на име издржавања малолетне ћерке у износу од по 6.000,00 динара месечно плаћа почев од дана подношења тужбе 16.07.2020. године, док је захтев тужиље за исплату истог износа за период од септембра 2019. године до 16.07.2020. године, одбијен као неоснован и одлучено као у ставу другом изреке.

Надаље, основано се жалбом туженог указује да је одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу петом изреке побијане пресуде заснована на погрешној примени одредбе члана 207 Породичног закона. Наиме, цитираном одредбом прописано је да о накнади трошкова поступка у вези са породичним односима суд одлучује по слободној оцени, водећи рачуна о разлозима правичности. Имајући у виду да се у конкретном случају ради о статусном спору који је у интересу оба родитеља као и малолетне ћерке, то по налажењу Апелационог суда разлози правичности налажу да свака странка сноси освоје трошкове парничног поступка, због чега је на основу одредбе члана 401 тачка 3 ЗПП, одлучио као у ставу трећем изреке.

Одлучујући о захтеву туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, Апелациони суд у Београду је одбио његов захтев као неоснован руководећи се разлозима правичности налазећи да свака странка у породичним споровима треба да сноси своје трошкове поступка, због чега је без утицаја околност да је његова жалба оцењена као делимично основана, па је одлучено као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

ВА/ЈЛ

Дна:

Предмет доставити Основном суду у Великој Плани.